

تولید و بررسی خواص بیودیزل حاصل از روغن پسماند در حضور کاتالیست مغناطیسی با ریم فریت تلقیح شده با پتاسیم هیدروکسید

زهرا سلیمی و سیدعلی حسینی*

گروه شیمی کاربردی، دانشکده علوم پایه و شیمی، دانشگاه ارومیه، ایران

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۲/۳۰

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۱۲/۲۶

چکیده

امروزه سوخت بیودیزل بهدلیل آلودگی کمتر و تجدیدپذیر بودن، جایگزینی مناسب برای سوخت دیزل شناخته شده است که عمدتاً از انواع روغن‌های گیاهی تولید می‌شود. از آنجایی که هزینه بیودیزل تولید شده از روغن‌های خوراکی بسیار بالا است لذا روغن‌های پسماند و غیرخوراکی به عنوان پتانسیلی با قیمت پایین برای تولید بیودیزل ترجیح داده می‌شوند. اقدام دیگری که می‌توان برای کاهش هزینه تولید انجام داد، استفاده از کاتالیست‌های ناهمگن است. از این‌رو در این تحقیق، ابتدا بیودیزل از روغن پسماند حاصل از رستوران و با استفاده از روش تبادل استری در حضور کاتالیست مغناطیسی فریت باریم تلقیح شده با پتاسیم هیدروکسید تولید شد. کاتالیزور سنتز شده توسط طیفسنجی IR و تکنیک VSM مورد شناسایی قرار گرفت. سپس خصوصیات مهم بیودیزل تولید شده با استاندارد ۶۷۵۱ ASTM D مطابقت داده شد. پس از اطمینان از ویژگی‌های مناسب سوخت بیودیزل تولید شده، تغییر عملکرد موتور تک سیلندر M ۱/۸ در سرعت‌های rpm ۱۳۰۰ تا ۲۰۰۰ با استفاده از ترکیبات ۱۰٪، ۲۰٪ و ۳۰٪ سوخت بیودیزل با گازوئیل مورد بررسی قرار گرفت. نتایج آزمون‌ها نشان داد که با افزایش سهم بیودیزل تا ۲۰٪ حجمی در ترکیب سوخت، بهدلیل احتراق کامل، میزان توان و گشتاور موتور افزایش می‌یابد. با توجه به ارزش گرمایی پایین بیودیزل، مقدار مصرف سوخت ویژه نیز اندکی افزایش پیدا می‌کند. همچنین بهدلیل بهبود کیفیت احتراق، انتشار آلاینده‌های CO و UHC بهطور تقریبی تا ۷۳٪ نسبت به گازوئیل کاهش می‌یابد ولی آلاینده NOx بهدلیل فشار و دمای بالای محفظه احتراق تا ۳۲٪ نسبت به سوخت دیزل افزایش می‌یابد. در مجموع نتیجه‌گیری شد که استفاده از ۲۰٪ حجمی بیودیزل در ترکیب سوخت، نه تنها افت توان را همراه ندارد بلکه مصرف سوخت ویژه ترمزی را نیز کاهش می‌دهد که به لحاظ اقتصادی بسیار مهم است.

کلمات کلیدی: نانوکاتالیست مغناطیسی، روغن پسماند، ترانساستریفیکاسیون، بیودیزل، موتور دیزل، شاخص‌های عملکرد و آلاینده‌گی موتور

*مسئول مکاتبات

آدرس الکترونیکی a.hosseini@urmia.ac.ir
شناسه دیجیتال: DOI: 10.22078/pr.2020.4108.2862

بیودیزل و گازوئیل، محتوای اکسیژن آن می‌باشد. میزان اکسیژن موجود در گازوئیل صفر است در حالی که بیودیزل حاوی ۱۰ تا ۱۲ درصد وزنی اکسیژن می‌باشد که باعث کاهش چگالی انرژی و انتشار ذرات معلق می‌گردد. به طور کلی، بیودیزل در مقایسه با گازوئیل سوختی پاکی به شمار می‌آید [۷].

تحقیقات زیادی در زمینه تولید بیودیزل از روغن‌های گیاهی به روش ترانس استریفیکاسیون در حضور کاتالیزورهای بازی همگن مانند سدیم هیدروکسید و پتاسیم هیدروکسید صورت گرفته است. تری‌گلیسریدها در حضور چنین کاتالیست‌های قلیایی در فشار اتمسفری و در دمای بین ۶۰°C تا ۷۰°C در مدتی کوتاه و مقادیر اضافی الکل به راحتی به متیل استر تبدیل می‌شوند و می‌توانند بازدهی بالای ۹۵٪ داشته باشند [۸]. در مقیاس‌های صنعتی، بیودیزل با استفاده از کاتالیست‌های قلیایی به دلیل دسترسی آسان، قیمت کم تهیه می‌شود. اما به دلیل ایجاد واکنش‌های جانبی صابونی شدن و تولید آب و هزینه‌های عملیاتی بالا توصیه می‌شود. از کاتالیست‌های جامد ناهمگن استفاده شود. سنتز بیودیزل با کاتالیست‌های جامد از پتانسیل اقتصادی بیشتری نسبت به کاتالیست‌های همگن برخوردار است [۹]. به کمک این کاتالیست‌ها مراحل شستشو و خنثی‌سازی حذف شده و پساب کمتری تولید و جداسازی بیودیزل از گلیسرول آسان‌تر می‌شود. ضمن اینکه این کاتالیست‌ها می‌توانند بازیابی شده و مجددًا مورد استفاده قرار گیرند [۱۰-۱۲]. هیوهان و همکارانش استفاده از نانوکاتالیست مغناطیسی $\text{Fe}_3\text{O}_4/\text{CaO}-\text{Fe}_2\text{O}_3$ را برای تولید بیودیزل پیشنهاد کرده‌اند. از آنجا که جداسازی کاتالیست و استفاده مجدد از آن یک مسئله قابل توجه است خاصیت مغناطیسی این کاتالیست، امکان جداسازی آسان‌تر آن را از محیط سبب شده است [۱۳].

مقدمه

تأمین انرژی یکی از مهم‌ترین مسائل جهان امروز است. بیشترین مصرف سوخت‌های فسیلی در موتورهای احتراق داخلی است. افزایش قیمت جهانی سوخت‌های فسیلی و افزایش هشدارهای زیست محیطی در سطح جهان موجب شده تا محققان به دنبال پیدا کردن منابع تجدیدپذیر برای این نوع سوخت‌ها باشند [۱]. یافتن سوخت‌های جایگزین با خصوصیات احتراقی مشابه سوخت دیزل و خواصی نظری تجدیدپذیری، ارزان بودن و آلایندگی کمتر به امری ضروری تبدیل گردیده است. در این میان، جایگزین نمودن سوخت‌های فسیلی با سوخت‌های زیستی مانند بیودیزل مورد توجه بسیاری از محققان قرار گرفته است [۲].

سوخت بیودیزل عبارت است از استرهای منوالکیل^۱ اسیدهای چرب با زنجیره طویل، که از منابع تجدیدپذیر مانند روغن‌های گیاهی یا چربی‌های حیوانی تهیه می‌شود. به منظور به کارگیری مستقیم روغن‌های گیاهی و چربی‌های حیوانی به عنوان منبع انرژی در موتورهای درون‌سوز و دارا بودن شرایط احتراق مناسب، لازم است تا ساختار مولکولی این منابع به اجزاء ساده‌تری شکسته و متعادل گردد. بدین منظور، مولکول‌های ترکیبات روغن یا چربی در واکنش تبدیل موسوم به تبادل استری^۲ با یک الکل مانند متanol یا اتانول، در حضور کاتالیزور اسیدی یا قلیایی شرکت می‌کند و OH الکل مورد استفاده، جایگزین زنجیره هیدروکربنی می‌شود. در نتیجه، استرهای اسیدی کاتالیزور اسیدی یا قلیایی شرکت می‌کند و OH الکل مورد استفاده، جایگزین زنجیره هیدروکربنی می‌شود. در نتیجه، استرهای اسیدی که تشابه زیادی با ساختمان مولکولی جدید، به نام استرهای متیل اسید چرب به وجود می‌آید که تشابه زیادی با گازوئیل شماره ۲ دارد [۳-۵]. برای استفاده از این سوخت در موتور دیزل به جای سوخت گازوئیل، اصولاً هیچ تغییر اساسی در موتور لازم نیست. تحقیقات نشان می‌دهد که مخلوطهای تا ۲۰٪ بیودیزل و ۸۰٪ گازوئیل در تمامی موتورهای دیزل قابل استفاده است [۶]. مهم‌ترین تفاوت اساسی

1. Monoalkyl Esters
2. Transesterification

موتور دیزل با استفاده از سوخت بیودیزل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

مواد و روش‌ها

هزینه تولید بیودیزل بیشتر از سوخت دیزل است. دو عامل مهمی که در بالا بودن این قیمت دخالت دارند یکی قیمت خوراک و دیگری هزینه فرآیند است. از آنجایی که نوع خوراک در کیفیت و خواص بیودیزل تولیدی تأثیرگذار است و ۶۰ تا ۸۰٪ از کل هزینه تولید بیودیزل مربوط به تأمین خوراک اولیه است، انتخاب یک خوراک مناسب برای تولید این سوخت بسیار حائز اهمیت است [۱۹]. لذا، یکی از منابع ارزان قیمت استفاده از روغن‌های غیرخوارکی و پسماندها است که می‌تواند ۲ تا ۳ برابر، قیمت خوراک را کاهش دهد [۹]. بدین منظور در این پژوهش از روغن پسماند آشپزی رستوران دانشکده علوم دانشگاه ارومیه استفاده گردید. راه دوم برای کاهش هزینه تولید بیودیزل انتخاب نوع کاتالیست است. همان‌طور که در بخش مقدمه ذکر شد تولید بیودیزل در حضور کاتالیست‌های جامد از لحاظ اقتصادی مقرن به صرفه‌تر است. لذا در این پژوهش از کاتالیست جامد مغناطیسی برای تولید بیودیزل استفاده شد. مтанول مناسب‌ترین و ارزان‌ترین الکل برای انجام واکنش استری شدن است. مтанول استفاده شده متعلق به شرکت مرک آلمان با خلوص ۹۹٪ است. مراحل سنتز کاتالیست هتروژن و آماده‌سازی خوراک اولیه (روغن پسماند) به شرح زیر است:

تهیه کاتالیست مغناطیسی ناهمگن $\text{KOH}/\text{BaFe}_2\text{O}_4$ در ابتدا به سنتز پایه مغناطیسی فریت باریم پرداخته شد. برای این منظور نیترات ۹ آبه آهن (Fe(NO₃)₃.9H₂O) و نیترات باریم (Ba(NO₃)₂) با نسبت مولی Fe/Ba برابر ۱:۲ در حلال پلی اتیلن گلیگول/آب قطره با نسبت حجمی ۱:۳ حل شدند. سپس واکنش هم‌رسوبی در محلول آماده شده با

به‌طور مشابه زانگ و همکارانش نانوکاتالیست مغناطیسی و بازی $\text{CaO}/\text{CoFe}_2\text{O}_4$ را برای تولید بیودیزل سنتز کردند. بررسی خواص این کاتالیست نشان داد که کاتالیست مت Shank از ذرات کروی شکل $\text{CaO}/\text{CoFe}_2\text{O}_4$ با قطر ۲۹۴ nm است که به کاتالیست خاصیت مغناطیسی داده است [۱۴].

ثاثیر استفاده از سوخت بیودیزل بر عملکرد و آلایندگی‌های موتور دیزل موضوع مورد علاقه بسیاری از پژوهش‌گران بوده است. پژوهش‌های متعددی در مورد تهیه بیودیزل از منابع مختلف و استفاده از این سوخت در موتورها مورد بررسی قرار گرفته است. در یک بررسی از انواع روغن‌های خوارکی، بیودیزل به‌روش ترانس استریفیکاسیون تهیه گردید و با درصدهای مختلف با سوخت دیزل ترکیب گردید و در یک موتور دیزل آزمون شد [۱۵]. در پژوهشی که با استفاده از بیودیزل تهیه شده از روغن خوارکی برای راهاندازی یک موتور دیزل صورت گرفت نشان داد که این سوخت نسبت به سوخت دیزل آلایندگی کمتری تولیدکرده و تنها به‌دلیل دمای بیشتر محفظه احتراق، مقدار اکسیدهای نیتروژن خروجی از اگزوز زیادتر بودند [۱۶ و ۱۷].

در این پژوهش به دو هدف مهم در ارتباط با تولید بیودیزل پرداخته شده است: هدف اول به منظور کاهش هزینه تولید و جداسازی آسان کاتالیست از مخلوط واکنش، ابتدا کاتالیست مغناطیسی فریت باریم تلقیح شده با پتاسیم هیدروکسید به عنوان یک کاتالیست جامد قلیایی برای استفاده در واکنش تبادل استری برای تولید بیودیزل از روغن پسماند در بهینه‌ترین شرایط سنتز گردید. هدف دوم، به منظور عملکرد سوخت بیودیزل حاصل از روغن پسماند خوارکی و مخلوط‌های مختلف آن با سوخت دیزل در ایران در یک موتور دیزل انجام گرفت و داده‌های لازم برای محاسبه و بررسی شاخص‌های عملکردی و آلایندگی موتور ثبت گردیده و عملکرد

انجام گرفت [۲۰]. در نهایت، درصد رطوبت نمونه با استفاده از رابطه (۱) محاسبه گردید (جدول ۱).

$$w = \frac{m_1 - m_2}{m_1 - m_0} \times 100 \quad (1)$$

در این فرمول W درصد رطوبت و مواد فرار، m_0 وزن ظرف شیشه‌ای بر حسب گرم، m_1 وزن ظرف شیشه‌ای و نمونه قبل از حرارت بر حسب گرم و m_2 وزن پلیت شیشه‌ای و نمونه بعد از حرارت دادن بر حسب گرم است [۲۱]. به دلیل بالا بودن عدد اسیدی روغن پسماند آشپزی، این نمونه پس از انجام روش‌های معمول پیش تصفیه، به منظور کاهش میزان اسیدهای چرب آزاد تحت فرآیند استریفیکاسیون قرار گرفت [۲۲]. نتایج حاصل از این آزمایش‌ها در جدول ۱ گزارش شده است.

جدول ۱ آنالیز اولیه روغن پسماند مورد استفاده.

مقدار	آزمون
۰/۳۲	درصد آب (%mass)
۰/۹۱۰	چگالی (g.cm ⁻³)
۱/۰۳	عدد اسیدی (mg KOH.g ⁻¹)
۳۲/۶۲	درصد اسید چرب آزاد (mg KOH.g ⁻¹)
۰/۴۵۲	درصد اسید چرب آزاد تیتر شده (mg KOH.g ⁻¹)

تهیه بیو دیزل

با استفاده از روش ترانس استریفیکاسیون از روغن آماده‌سازی شده، بیو دیزل تهیه گردید. در این پژوهش از حلal مтанول برای الكل و از کاتالیست مغناطیسی $KOH/BaFe_2O_4$ سنتز شده به عنوان کاتالیست واکنش ترانس استریفیکاسیون برای تهیه بیو دیزل استفاده شد. به دلیل کاهش احتمال شکست واکنش، مقداری الكل اضافی به واکنش افزوده می‌شود که می‌تواند در پایان واکنش بازیابی شود. پس از اتمام واکنش برای جداسازی کاتالیست از یک آهنربای خارجی استفاده شد و برای جداسازی بیو دیزل و گلیسرین از قیف جداکننده استفاده شد که گلیسرین به دلیل چگالی بیشتر نسبت به بیو دیزل در قسمت پایین و

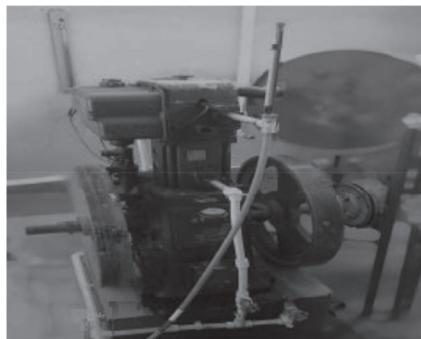
اضافه کردن محلول آمونیاک ($NH_3.H_2O$) و تنظیم pH در ۱۰ (برای جلوگیری از رسوب ناخواسته به واسطه تشکیل $(Fe(OH)_3)$) در دمای اتاق انجام شد و نمونه سنتزی با آب مقطر شسته شد و در دمای ۷۰ °C به مدت ۱۲ h خشک شد. سپس پودر خشک شده در کوره در دمای ۶۵۰ °C به مدت ۳ h گلیسینه شد تا فاز مغناطیسی فریت باریم به طور کامل تشکیل شود.

در این قسمت به سنتز پوشش فعال پتانسیم هیدروکسید برروی پایه نانوذرات مغناطیسی $BaFe_2O_4$ پرداخته شده است. این کاتالیست مغناطیسی به روش ته نشین سازی سنتز شد. برای تهیه این کاتالیست محلول ۱۵٪ پتانسیم هیدروکسید به آرامی به $BaFe_2O_4$ گلیسینه شده که قبل از سنتز شده اضافه گردید و pH محلول روی ۹ تنظیم شد. به منظور اختلاط کامل حین افزودن محلول به صورت پیوسته عمل همزدن به مدت ۱ h انجام گرفت. پس از ته نشینی، کاتالیست در دمای ۸۰ °C به مدت ۱۰ h در آون خشک گردید. پس از آن به مدت ۲ h در دمای ۲۵۰ °C گلیسینه شد.

آماده سازی روغن

در این تحقیق، از روغن پسماند حاصل از پخت و پز به عنوان منبعی ارزان قیمت برای تولید سوخت بیو دیزل استفاده شد. نمونه روغن پسماند برای جداسازی ذرات غذا از صافی عبور داده شد. وجود آب در روغن بازده تولید بیو دیزل را کاهش می‌دهد و حتی ممکن است به شکست واکنش منجر شود. بنابراین برای کاهش رطوبت از روش ته نشینی آب، استفاده شد. بدین صورت که پس از افزایش دمای روغن پسماند تا ۷۰ °C به مدت ۲۰ min حرارت داده شد. سپس به داخل یک قیف جداکننده منتقل گردید و به مدت ۲۴ h در دمای اتاق قرار گرفت تا خنک گردد. به دلیل بالا بودن چگالی آب نسبت به روغن، آب موجود در پایین قیف جداکننده ته نشین شده و قابل تخلیه است. اندازه گیری رطوبت نمونه بر اساس استاندارد ملی در ایران به شماره ۴۲۹۱

و دبی سنج سوخت مایع از نوع پیپت، دستگاه آلاینده سنج و اتاق کنترل (برای نمایش و ثبت همزمان تمام تغییرهای اندازه‌گیری شده) است. شکل ۱ نمایی از موتور دیزل مورد استفاده در این پژوهش را نشان می‌دهد.

شکل ۱ نمایی از موتور دیزل.

آزمون عملکردهای موتور

در این مطالعه، به منظور ارزیابی عملکرد موتور دیزل با استفاده از سوخت بیودیزل تولید شده از روغن پسماند آشپزی و مقایسه آن با سوخت دیزل متداول، نسبت‌های مختلفی از بیودیزل با گازوئیل به صورت حجمی ترکیب شدند. این ترکیب‌ها حاوی٪.۱۰،٪.۲۰ و٪.۳۰ بیودیزل بر مبنای B20، B10، B00 و B30 برای آنها در نظر گرفته شد. هر یک از سوخت‌های تهیه شده در دورهای مختلف و در بار ثابت در یک موتور دیزل تک سیلندر لیستر مدل ۱/M۸، در آزمایشگاه صنعت نفت دانشکاه ارومیه مورد آزمایش قرار گرفتند.

آزمایش‌ها در قالب یک آزمون کوتاه مدت با هدف اندازه‌گیری پارامترهای ورودی (بار اعمال شده به موتور و درصد بیودیزل موجود در مخلوط سوخت) و خروجی (توان تولیدی موتور، مصرف ویژه سوخت و غلظت آلاینده‌های CO، NOx و UHC در مخلوط‌های مختلف سوخت بیودیزل و گازوئیل انجام گرفت. در این آزمون‌ها، موتور در دورهای ۱۳۰۰ rpm مورد تست قرار گرفت. در هر آزمون، توان و گشتاور با استفاده از یک دینامومتر اندازه‌گیری شد. برای

بیودیزل روی آن قرار گرفت. پس از جداسازی گلیسرین جهت خالص سازی بیودیزل ابتدا الكل اضافی به وسیله تبخیر کننده چرخان در دمای ۷۵ °C و سرعت ۱۴۵ rpm بازیابی شد و پس از آن برای حذف کاتالیست اضافی و گلیسرین باقیمانده از آن، عملیات آب‌شویی بیودیزل ۱ تا ۲ مرتبه انجام شد. در پایان کار برای اطمینان از سنتز متیل استر، بیودیزل حاصل به روش روزنانس مغناطیس هسته‌ای آنالیز گردید.

تعیین خواص بیودیزل تولید شده

سوخت‌ها دارای خواص مختلفی هستند که با استفاده از این خواص می‌توان کیفیت سوخت و قابلیت‌های آن را مورد سنجش قرار داد. لذا به منظور اطمینان از بیودیزل تولید شده، خصوصیات سوخت بیودیزل تهیه شده براساس استانداردهای ASTMD ۶۷۵۱ انجام و با همین استاندارد مقایسه گردید. آزمون‌های گرانروی، دانسیته، نقطه اشتعال، نقطه ریزش و ابری شدن، عدد اسیدی و میزان خاکستر باقیمانده برروی نمونه‌ها انجام گردید [۲۴ و ۲۵].

آزمون موتور

تجهیزات تست موتور

موتور تحت آزمایش در این تحقیق یک موتور دیزل تک سیلندر، چهار زمانه با تنفس طبیعی، پاشش غیرمستقیم (IDI) و از نوع لیستر مدل M ۱/۸ است. مشخصات فنی این موتور در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲ مشخصات فنی موتور مدل: Lister Engine M 8/1

مشخصه	مقدار
تعداد سیلندر	۱
قطر پیستون (mm)	۱۱۴/۳
کورس پیستون (mm)	۱۳۹/۷
طول شاتون (mm)	۳۷۹/۴
مصرف ویژه سوخت در توان بیشینه (g/hp.h)	۲۲۷

تجهیزات لازم به منظور بررسی پارامترهای عملکردی و آلایندگی موتور دیزل شامل دینامومتر، مخزن

صرف ویژه سوخت و همچنین آلاینده‌های CO , NO_x و دوده برای هر نوع مخلوط سوخت در دورهای مختلف موتور، به عنوان متغیر مقایسه شدند.

نتایج و بحث

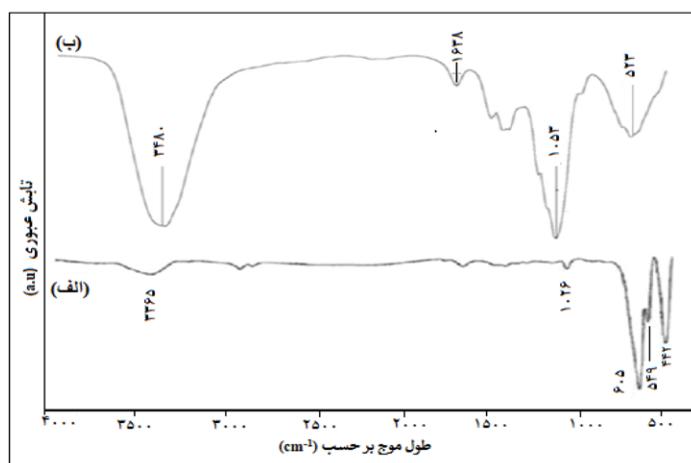
نتایج و بررسی‌های ساختاری کاتالیست

شکل ۲، طیف FT-IR نمونه‌های BaFe_2O_4 و باریم فریت تلیچ شده با KOH را نشان می‌دهد. با توجه به شکل، برای هر دو نمونه یک نوار جذبی در ناحیه 3365 cm^{-1} مشاهده شده که مربوط به ارتعاشات کششی گروه‌های هیدروکسیل است و همچنین باند جذبی در طول موج 1026 cm^{-1} مربوط به ارتعاشات خمشی این گروه است. با توجه به دمای تکلیس نمونه‌ها، پیک‌های شاخص برای هر دو نمونه در طول موج‌های $445/31 \text{ cm}^{-1}$, $549/24 \text{ cm}^{-1}$ و $605/23 \text{ cm}^{-1}$ ظاهر شده است که نوار جذبی قوی در ناحیه $421 - 445 \text{ cm}^{-1}$ ، مربوط به ارتعاشات کششی پیوندی $\text{O}-\text{Fe}-\text{O}$ و نوار جذبی ظاهر شده در ناحیه $539 - 600 \text{ cm}^{-1}$ مربوط به ارتعاشات کششی پیوندهای $\text{O}-\text{Ba}$ است.

نوار جذبی بسیار قوی که در طول موج 3480 cm^{-1} ظاهر شد که این به علت جایگزین شدن یون‌های K^+ به جای پروتون‌های گروه هیدروکسید و تشکیل پیوند $\text{Fe}-\text{O}-\text{K}$ است.

اندازه‌گیری سوخت مصرف شده، یک لوله مدرج شده به مخزن سوخت متصل است که سوخت در آن جریان دارد. برای اندازه‌گیری مصرف سوخت با یک شیر ارتباط مخزن و موتور را قطع و امکان مصرف سوخت از طریق لوله مدرج فراهم می‌گردد. در این لحظه موتور از ستون مدرج موجود که حاوی مخلوط بیوکپل و گازوئیل است تغذیه می‌کند. با اندازه‌گیری ستون سوخت و اندازه‌گیری این زمان می‌توان دقیقی مصرفی را محاسبه نمود. آهنگ مصرف سوخت از طریق اندازه‌گیری زمان لازم برای مصرف حجم بهخصوص از سوخت محاسبه شد. دمای خروجی اگزوز با استفاده از یک ترموموکوپل اندازه‌گیری شد. فشار داخل سیلندر از طریق یک حسگر پیزوالکتریک در گام‌های زمانی یکسان دریافت شد و پس از تنظیم با اسیلوسکوپ در یک کامپیوتر ذخیره گردید. برای اندازه‌گیری آلاینده‌ها، ابتدا شیر مجرای ورودی هر یک از دستگاه‌ها به طور جداگانه باز شده و پس از نمونه‌گیری مقادیر آلاینده‌ها نشان داده شده بر روی نمایشگر دستگاه‌ها، به صورت دستی یادداشت شد.

در هر آزمون ابتدا موتور را به مدت 10 min بدون بار با استفاده از سوخت معمول دیزل روشن تا شرایط دمایی و کاری موتور به حد معمول برسد. مشخصه‌هایی نظیر توان ترمزی موتور، گشتاور،

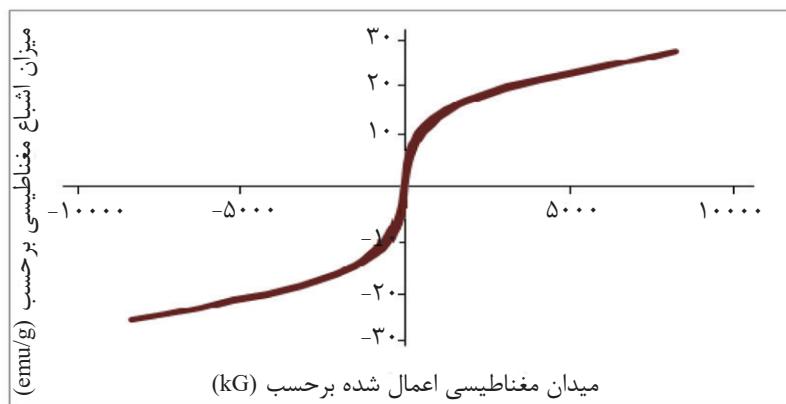

شکل ۲ طیف FTIR نمونه‌ها: A) BaFe_2O_4 , B) $\text{KOH}/\text{BaFe}_2\text{O}_4$

قوی سنتز شد. از تجزیه KOH بارگذاری شده، سایتهاي فعال بازي مانند K_2O به وجود می‌آيند که در فرآيند کاتاليسى موچب رسيدن به بازده بالا گردید. با توجه به نتائج به دست آمده، فعاليت کاتاليسى با قدرت قليايت رابطه مستقيم دارد. بنابراین با بارگذاری پتابسيم هيدروكسيد برروي پايه $BaFe_2O_4$ تعداد سایتهاي قليايت افزایش می‌يابد. در نتيجه، $K_2O/BaFe_2O_4$ نسبت به $BaFe_2O_4$ داراي قدرت قليايت بيشتر است، پس فعاليت کاتاليسى بالا در واکنش ترانس استريفيكاسيون خواهد داشت. قدرت قليايت نمونه‌ها با استفاده از شناساگرهای هامت تعیین شدند جدول ۳. روش شناساگر هامت اطلاعات كيفی در مورد خواص بازي کاتاليسى های جامد ارائه می‌دهد [۲۷].

در ادامه مطالعه اين بخش، خاصيت مغناطيسي کاتاليسى با استفاده از مغناطيسي سنج نمونه ارتعاشی VSM مورد بررسی و مقایسه قرار گرفت. بر طبق منحنی شکل ۳ ميزان اشباع مغناطيسي (Ms) به دست آمده برای اين کاتاليسى در حدود $27/63 \text{ emu.g}^{-1}$ می‌باشد. با توجه به ميزان اشباع مغناطيسي، مشخص شد که کاتاليسى فريت باريوم تلقیح شده با پتابسيم خاصيت مغناطيسي دارد. اين مقدار، ميزان مناسبی برای جداسازی کاتاليسى با آهنربای خارجی از مخلوط واکنش می‌باشد. عملکرد کاتاليسى

از طریق تلقیح ماده قليايت پتابسيم هيدروكسيد برروي ساپورت باريوم فريت و سپس تکلیس آن در دمای بالا ($450-650^\circ\text{C}$) کاتاليسى قليايت

شکل ۳ منحنی مغناطيسي کاتاليسى $KOH/BaFe_2O_4$

پيك به عنوان اولين پيك استاندارد شناسايان بيوديزل در نظر گرفته می‌شود که در $3/62 \text{ ppm}$ وجود دارد. در شکل ۴ (الف و ج) که مربوط به طيف H-NMR روغن و سوخت ديزل است، هيج پيكی در اين ناحيه وجود ندارد. دومين پيك غالبا در محدوده $9-3/0 \text{ ppm}$ قابل مشاهده است. پيك‌های اين ناحيه به خاطر متيلن و ترمinal پروتون متيل در هيدروکربن به وجود آمده است. همچنان در بيوديزل باید پيكی در محدوده $3/5-4/5 \text{ ppm}$ وجود داشته باشد که مربوط به پروتون‌های متصل به كربن آلفاتيك بيوديزل بوده و در طيف به دست

جدول ۳ فعاليت و خاصيت بازي کاتاليسى مورد استفاده در اين پژوهش

نوع کاتاليسى	قدر بازي	درجه تبدیل (درصد)
$K_2O/BaFe_2O_4$	$9/3 < H < 15$	۹۳/۵۳
$BaFe_2O_4$	$9/3 < H < 15$	۸۲/۰۱

شناسايان بيوديزل توليد شده

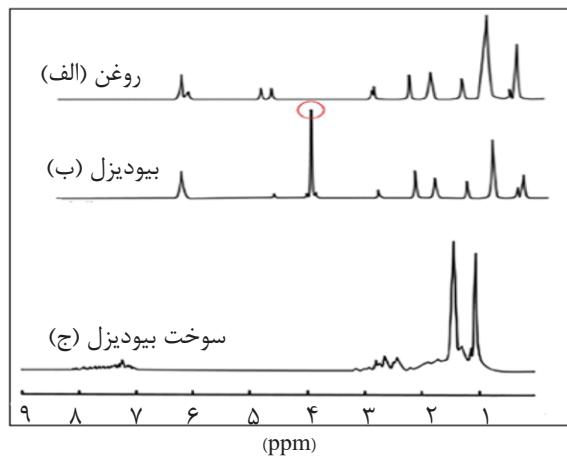
برای شناسايان بيوديزل توليد شده از آزمون رزونанс مغناطيسي هسته‌ای استفاده شد. با توجه به شکل ۴ (ب) پيك جذبي در محدوده $3/7 \text{ ppm}$ نشان دهنده تشکيل متيل است. اين

است. با توجه به نتایج جدول، اندازه‌گیری خواص سوخت بیودیزل تولیدشده در حضور این کاتالیست حاکی از تطابق خواص فیزیکی آن با استاندارد ASTM است. با توجه به نتایج به دست آمده، بیودیزل حاصل از روغن پسماند در مقایسه با سوخت دیزل نقطه اشتعال بالایی دارد. بالا بودن نقطه اشتعال سوخت بیودیزل نسبت به سوخت دیزل باعث افزایش ایمنی در نگهداری و حمل نقل می‌گردد. گرمای احتراق یا ارزش حرارتی بیودیزل حاصل از این کار با توجه به درصد جرمی کربن کمتر نسبت به گازوئیل پایین‌تر است این پایین بودن ارزش حرارتی بیودیزل می‌تواند باعث افت توان و گشتاور موتور و بالا رفتن مصرف سوخت شود [۲۶ و ۲۵]. در مطالعه حاضر چگالی بیودیزل حاصل از روغن پسماند آشپزی چگالی بیشتری نسبت به سوخت دیزل دارد. چگالی بیودیزل تولید شده 0.879 g.cm^{-3} به دست آمد. بالا بودن این چگالی نسبت به دیزل باعث می‌شود که افت توان ناشی از ارزش حرارتی پایین‌تر بیودیزل تا حدودی جبران گردد. از دیگر نتایج مهم برای اندازه‌گیری خصوصیات بیودیزل اندازه‌گیری ویسکوزیته آن است. مقدار ویسکوزیته بیودیزل حاصل از روغن پسماند $0.865 \text{ mm}^2 \cdot \text{s}^{-1}$ آندازه‌گیری شد که با مقدار استاندارد مطابقت داشت.

جدول ۴ مشخصات سوخت بیودیزل تولید شده در مقایسه با سوخت دیزل.

آرمون	استاندارد (ASTM)	دیزل	بیودیزل
فرمول شیمیایی	-	C12H26	C18H34O2
نقطه اشتعال (°C)	D-93	۵۴	>۱۱۳
جرم مولکولی (g/mol)	-	۲۰۹	۲۹۶
ارزش حرارتی (MJ/kg)	D-240	۴۳/۲۵	۳۸/۱۲
دانسیته (kg.cm^{-3})	D-4052	۰/۸۴۹	۰/۸۷۹
ویسکوزیته ($\text{mm}^2 \cdot \text{s}^{-1}$)	D-445	۲/۶۹	۰/۸۶۵
نقطه ابری شدن (°C)	D-2500	-۹	-۵
نقطه ریزش (°C)	D-97	-۲۲	-۸
عدد ستان	D-967	۵۵	۵۰/۴۱
عدد اسیدی (mg KOH.g ^{-۱})	Max(0.8) AST-MD 664	-	۰/۲۶

آمده مشخص است و در شکل برروی پیک نشان داده شده است. پیک‌های مربوط به ترکیبات آромاتیک در محدوده ۷-۸ ppm ایجاد می‌شود. این پیک‌ها برای سوخت دیزل کاملاً مشخص است ولی همان‌طور که در طیف شکل ۴ (ب) مشهود است برای بیودیزل فقد ترکیبات آромاتیک است.

شکل ۴ طیف HNMR نمونه‌های (الف): روغن پسماند برحسب (ppm)، (ب): بیودیزل برحسب (ppm) و (ج) سوخت دیزل برحسب (ppm)

تحلیل ویژگی‌های بیودیزل تولید شده

به منظور بررسی کیفیت محصول تولیدی، برخی از خواص مهم آن، برای مقایسه با سوخت دیزل شماره ۲ معمول و به همراه استانداردهای متداول اندازه‌گیری گردید [۲۴]. این خصوصیات در جدول ۴ گزارش شده

بدین صورت که بالا بودن چگالی باعث می‌شود در حجم معی جرم بیشتری وارد سیلندر شود و مصرف سوخت که بر حسب جرم محاسبه می‌شود، افزایش یابد. همچنین، پایین بودن ارزش حرارتی بیودیزل موتور را مجبور می‌کند که برای رسیدن به توان مورد نیاز، سوخت بیشتری مصرف نماید. اما از آنجا که بیودیزل و گازوئیل به صورت ترکیب مورد تست قرار گرفتند، بنابراین در شرایط باریکسان، مخلوطی کمترین مصرف سوخت را دارد که هر دو شرط پایین بودن دانسیته و بالا بودن ارزش حرارتی را داشته باشد که ترکیب بیودیزل و گازوئیل چنین حالتی را دارد.

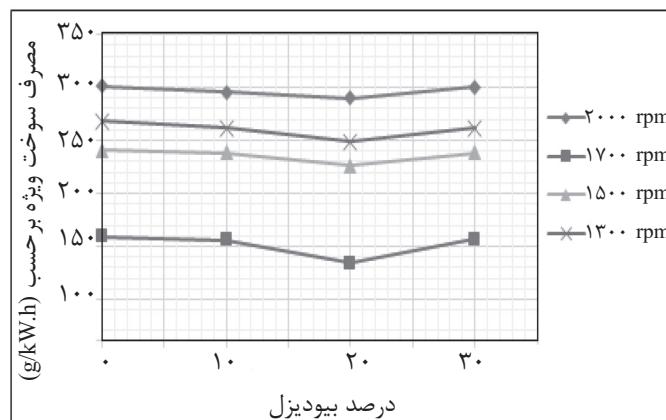
شکل ۶-الف توان موتور بر حسب دور برای سوخت بیودیزل و گازوئیل خالص را نشان می‌دهد. بررسی نتایج حاکی از این است که افت توانی به اندازه‌ی ۲-۳٪ در استفاده از بیودیزل خالص مشاهده می‌شود که به دلیل پایین بودن ارزش حرارتی بیودیزل است. نتایج تجربی حاکی از این واقعیت است که با افزودن بیودیزل به گازوئیل تأثیر اندکی روی توان موتور دارد شکل ۶-ب. زیرا بیودیزل حاوی ۱۰ تا ۱۱٪ اکسیژن است که موجب بهبود در کیفیت احتراق می‌شود. با افزایش سهم بیودیزل در مخلوط سوخت، توان موتور در مخلوط ۱۰ تا ۲۰٪ بیودیزل افزایش می‌یابد. سپس به طور جزئی کاهش می‌یابد. B20 به عنوان بهترین نسبت بیودیزل افزودنی نسبت به سوخت گازوئیل در نظر گرفته شد.

نقطه ریزش و نقطه ابری شدن برای بیودیزل به ترتیب -8°C و -5°C به دست آمد در حالی که این مقادیر برای دیزل شماره ۲ به ترتیب 22°C و 9°C است. این مقادیر بیشتر از سوخت دیزل است و این می‌تواند موجب بروز مشکلاتی هنگام روشن شدن موتور در دماهای سردتر شود. وجود اسیدهای چرب آزاد در سوخت باعث ایجاد خوردگی و همچنین کاهش مقاومت در برابر اکسیداسیون می‌شود [۲۲]. همان‌طور که در جدول ۲ مشخص شده است، مقدار عدد اسیدی نمونه بیودیزل حاصل از روغن پسماند آشپزی $0.26\text{ mg KOH.g}^{-1}$ است که تا بیشینه حد مجاز (0.8 mg KOH.g^{-1}) اختلاف زیادی دارد.

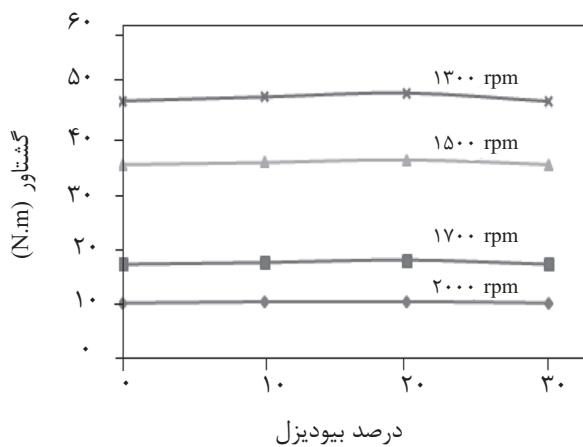
نتایج آزمون موتور

در خصوص شاخص‌های عملکرد موتور دیزل، سوخت بیودیزل حاصل از روغن خوراکی مصرف شده در یک موتور دیزل برای مخلوط‌های ۱۰، ۲۰ و ۳۰٪ سوخت بیودیزل با گازوئیل تحت شرایط مذکور تست گردید. نتایج عملکرد موتور شامل توان، گشتاور و مصرف ویژه سوخت و نتایج آلایندگی، شامل آلاینده‌های CO و آلاینده دوده مورد بررسی قرار گرفت.

شکل ۵ تأثیر سوخت بیودیزل را بر مصرف سوخت در مخلوط‌های سوخت دیزل و بیودیزل نشان می‌دهد. بررسی نتایج محاسبه مصرف سوخت در حالت‌های مختلف آزمایش نشان می‌دهد که در نمونه بیودیزل خالص با افزایش همراه بوده است. از دلایل افزایش مصرف ویژه سوخت، بیشتر بودن چگالی و پایین بودن ارزش حرارتی بیودیزل نسبت به گازوئیل است.

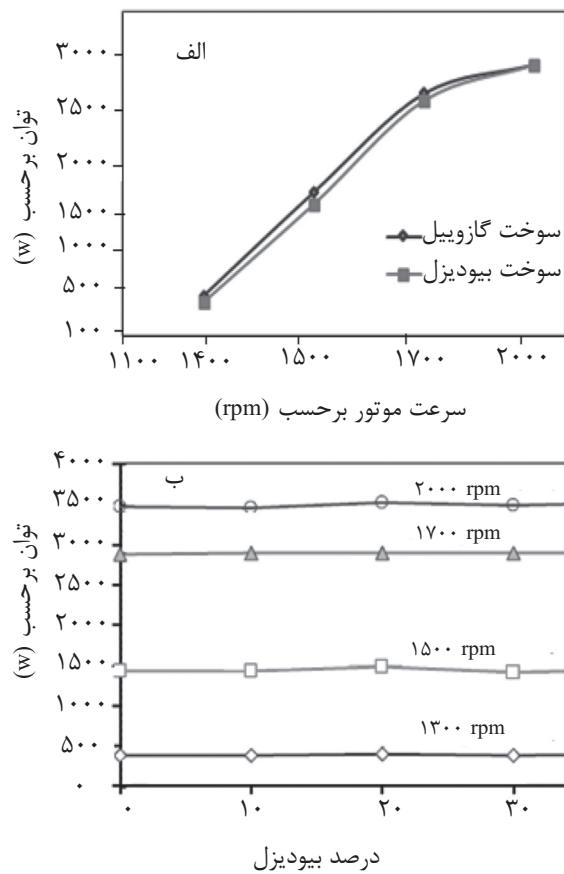

شکل ۵ تأثیر درصد سوخت بیودیزل بر مصرف سوخت ویژه.

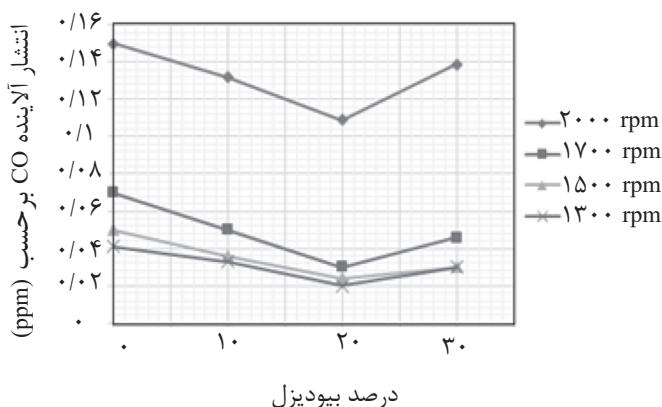
شکل ۷ تأثیر درصد سوخت بیودیزل بر گشتاور موتور

در ادامه مطالب این بخش به بررسی گازهای خروجی از یک موتور دیزلی هنگام استفاده از ترکیب B10، B10 و B30 پرداخته شد. مقادیر آلينده مونواکسید کربن در دورهای مختلف بر حسب درصد سوخت تولیدی در شکل ۸ نشان داده شده است. با توجه به نتایج نمودار، انتشار آلينده CO برای سوختهای دارای بیودیزل در تمامی دورهای موتور نسبت به گازوئیل خالص کمتر بود. این کاهش به خاطر وجود اکسیژن در ساختار بیودیزل است که منجر به بهبود احتراق می شود. بیشترین کاهش آلينده مربوط به ترکیب B20 است که به طور تقریبی ۶۳٪ کاهش آلينده مونواکسید کربن نسبت به گازوئیل داشت. با افزایش دور موتور میزان آلينده CO کاهش پیدا می کند چون با بالا رفتن دور، اتمیزه شدن سوخت به خوبی صورت می گیرد. لذا، ترکیب هوا و سوخت بهتر صورت می گیرد و احتراق کامل تر و در نتیجه، میزان آلينده کربن مونواکسید کاهش می یابد. تأثیر نوع سوخت بر میزان انتشار آلينده UHC در شکل ۹ نشان داده شده است. افزایش هیدروکربن های نسوخته (UHC) علاوه بر پایین آوردن بازده موتور به عنوان آلينده نیز به شمار می آیند. با توجه به شکل در تمام دورهای موتور، مقدار آلينده UHC هم همانند مونواکسید کربن نسبت به گازوئیل کاهش قابل ملاحظه ای را از خود نشان می دهد.

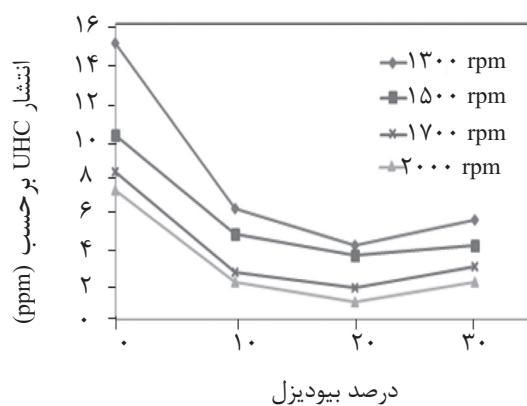

شکل ۶ (الف) منحنی توان موتور بر حسب دور، (ب) تأثیر درصد سوخت بیودیزل بر توان موتور

شکل ۷ منحنی گشتاور موتور بر حسب درصد بیودیزل را نشان می دهد. مشاهده می شود که با افزایش درصد بیودیزل در مخلوط سوخت، گشتاور در ترکیب ۱۰ تا ۲۰٪ بیودیزل اندکی افزایش می یابد و سپس به مقدار جزئی کاهش می یابد. ترکیب B20 دارای گشتاور بالاتری نسبت به سایر ترکیبها است. با توجه به شکل، در دورهای پایین تر که میزان بار زیاد است و مقدار سوخت بیشتری به محفظه احتراق وارد می شود. از آنجایی که مخلوطهای سوخت بیودیزل و دیزل اکسیژن دار هستند لذا احتراق کامل تری صورت گرفته و مقدار گشتاور تولیدی با استفاده از این ترکیبها به میزان بیشتری نسبت به سوخت دیزل خالص افزایش می یابد. در دورهای بالاتر اکسیژن به اندازه کافی در محفظه احتراق وجود دارد، در نتیجه این ترکیبات تأثیر چندانی بر افزایش گشتاور ندارند.

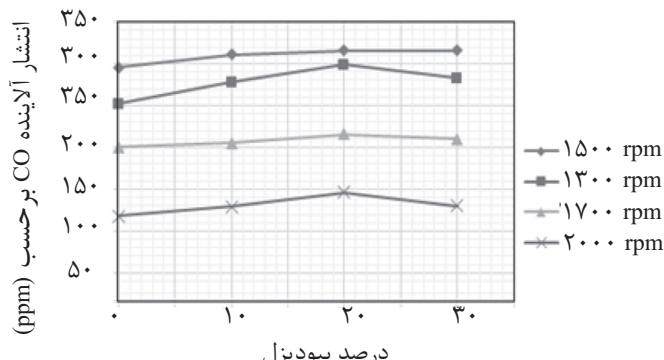
شکل ۸ تأثیر درصد سوخت بیودیزل بر انتشار آلاینده کربن مونوکسید

شکل ۹ تأثیر درصد بیودیزل بر انتشار هیدروکربن‌های نسوخته.

مولکول‌های بیودیزل، اکسیداسیون سوخت را باشدت بیشتری انجام می‌دهد. در پایان این کار تغییرات آلاینده‌ی اکسید نیتروژن بر حسب درصد سوخت بیودیزل اندازه‌گیری شد. با توجه به شکل ۱۰ آلاینده NOx در تمام دورهای موتور افزایش می‌یابد. که بیشترین افزایش مربوط به مخلوط B20 است. با توجه به این که تشکیل NOx در احتراق شدیدتر و در دمای بالا صورت می‌گیرد، بنابراین افزایش اکسید نیتروژن در سوخت بیودیزل به خاطر دمای بالای احتراق است.

مشاهده می‌شود کمترین مقدار آلاینده UHC مربوط به سوخت B20 است که با توجه به بازده حرارتی ترمزی بالای این مخلوط سوخت کاهش هیدروکربن نسوخته امری بدیهی است. نتایج حاکی از این واقعیت است که با افزودن بیودیزل به دیزل خالص شرایط احتراق بهبود یافته و در نتیجه هیدروکربن نسوخته کمتری تولید می‌شود. وجود ۱۰ الی ۱۲ درصد وزنی اکسیژن در ترکیب آن موجب احتراق بهتر سوخت می‌شود زیرا اکسیژن در پیوند اتمی

شکل ۱۰ تأثیر درصد بیودیزل بر انتشار آلاینده NOx

مخلوطهای سوخت دیزل و بیودیزل تا ۲۰٪ حجمی پارامترهایی نظیر توان و گشتاور تولیدی در جهت کارآیی مناسب موتور افزایش یافت که علت آن را می‌توان به بهسوزی بیودیزل بهدلیل اکسیژن دار بودن این سوخت نسبت داد. ولی با افزایش مقدار سوخت بیودیزل در گازوئیل توان موتور کاهش و مصرف سوخت افزایش می‌یابد. نتایج نشان می‌دهد که ترکیب B20 دارای بهترین عملکرد و کمترین مصرف سوخت بین سایر ترکیبات است. همچنین بهدلیل بهبود کیفیت احتراق، انتشار آلاینده‌های NO_x و CO کاهش یافته ولی مقدار آلاینده UHC (بهدلیل احتراق شدیدتر) بهطور جزئی افزایش پیدا کرد. در مجموع، ترکیب B20 در تولید توان و مقدار مصرف به سوخت دیزل نزدیکتر بوده و می‌توان به عنوان جایگزین سوخت دیزل در نظر گرفته شود.

تقدیر و تشکر

از کلیه مساعدت‌های مادی و معنوی دانشگاه ارومیه و شرکت نفت استان آذربایجان غربی در پیشبرد این تحقیق سپاس‌گذاری می‌شود.

نتیجه‌گیری

بیودیزل مورد نیاز در این کار از روغن پسماند آشپزی بهروش ترانس‌استریفیکاسیون در حضور کاتالیست مغناطیسی فریت باریم تلقیح شده با پتاسیم هیدروکسید تولید شد. این کاتالیست به علت خاصیت مغناطیسی ایجاد شده در آن سبب می‌شود عملیات جداسازی در مقیاس‌های صنعتی که بوسیله سانتریفیوژ زمان بر و هزینه‌بر است به راحتی توسط میدان مغناطیسی از محصول واکنش جدا شده و مجددًا مورد استفاده قرار گیرد. همچنین، استفاده از روغن پسماند به عنوان یک منبع ارزان قیمت هزینه تولید بیودیزل را به طور چشم‌گیری کاهش می‌دهد. کاتالیست سنتز شده توسط آزمون‌های FT-IR و VSM شناسایی شد. خواص بیودیزل تولید شده در آزمایشگاه صنعت نفت دانشکده شیمی دانشگاه ارومیه تعیین گردید. این خواص تطابق مناسبی با استاندارد ASTM داشت. سپس متغیرهای عملکردی یک موتور دیزل (M8/1) با استفاده از ترکیبات سوخت بیودیزل و دیزل مورد بررسی قرار گرفت. آزمون‌های انجمام شده نشان دادند که با افزایش درصد سوخت بیودیزل در

مراجع

- [1]. Lin L, Cunshan Zh, Vittayapadung S, Xiangqian Sh, Mingdong D (2011) Opportunities and challenges for biodiesel fuel, *Applied Energy* 88: 1020-1031.
- [2]. Shadidi B, Yusaf T, Alizadeh H H A, Ghobadian B (2014) Experimental investigation of the tractor engine performance using diesohol fuel, *Applied Energy* 114, 874–879.
- [3]. Leung D Y C (2001) Development of a clean biodiesel fuel in Hong Kong using recycled oil, Water, Air, and Soil Pollution 130, 277–282.
- [4]. Atabani AE, Silitonga AS, Ong HC, Mahlia TMI, Masjuki HH, Badruddin IA, Fayaz H (2013) Non-edible vegetable oils: A critical evaluation of oil extraction, fatty acid compositions, biodiesel production, characteristics, engine performance and emissions production, *Renewable and Sustainable Energy Reviews* 18, 211–245.
- [5] Pinzi S, Leiva-Candia D, Lopez-Garcia I, Redel-Macias M D, Dorado M P (2014) Biofuel Bioprod, *Biorefin* 8, 126–143.
- [6]. MagnoA, Mancaruso E, Vaglieco B (2015) Effects of a biodiesel blend on energy distribution and exhaust emissions of a small CI engine, *Energy Convers Manage* 96: 72-80.
- [7]. Hasheminejad M, Tabatabaei M, Mansourpanah Y, Khatami far M, Javani A (2011) Upstream and downstream strategies to economize biodiesel, Production, *Bioresource technology* 102: 461-468.
- [8]. Meher LC, Churamani CP, Arif M, Ahmed Z, Naik SN (2013) *Jatropha curcas* as a renewable source for bio-fuels—A review. *Renewable and Sustainable Energy Reviews* 26: 397–407.
- [9]. Borges M E, Diaz L (2012) Recent developments on heterogeneous catalysts for biodiesel production by oil esterification and transesterification reactions, A review, *Renewable and Sustainable Energy Reviews* 16, 2839-2849.

- [10]. Xie W, Zhao L (2013) Production of biodiesel by transesterification of soybean oil using calcium supported tin oxides as heterogeneous catalysts, *Energy Convers, Manage* 76: 55–62.
- [11]. Kaur N, Ali A (2014) Kinetics and reusability of Zr/CaO as heterogeneous catalyst for the ethanolysis and methanolysis of Jatropha curcas oil, *Fuel Process, Technology* 119: 73–184.
- [12]. Salimi Z, Hosseini S A (2019) Study and optimization of conditions of biodiesel production from edible oils using ZnO/BiFeO₃ nano magnetic catalyst, *Journal of Fuel* 239: 1204–1212.
- [13]. Hu S, Guan Y, Wang Y, Han H (2011) Nanomagnetic catalyst KF/CaO-Fe₃O₄ for biodiesel production, *Applied Energy* 88: 2685–2690.
- [14]. Zhang P, Han Q, Fan M, Jiang P () Magnetic solid base catalyst CaO/CoFe₂O₄ for biodiesel production: Influence of basicity and wettability of the catalyst in catalytic performance, *Applied Surface Science* 317: 1125–1130.
- [15]. Panneer Selvam Vol, Vadivel K (2012) Performance and emission analysis of DI diesel engine fuelled with methyl esters of beef tallow and diesel blends, *Procedia Engineering* 38: 342 – 358.
- [16]. Chattha JA, Bannikov MG, Iqbal S (2011) The performance and emissions of a direct injection diesel engine fueled with pongamia pinnata methyl esters, *Energy Sources, Part A* 33: 890–897.
- [17]. Saiful Islam Md, Ahmed A S, Islam A, Abdul Aziz S, Xian L C, Mridha M (2014) Study on Emission and Performance of Diesel Engine Using Castor Biodiesel, *Journal of Chemistry, Article ID* 451526, 1-8.
- [18]. Shivakumar P, Srinivasa P, Shrinivasa Rao B R (2011) Artificial Neural Network based prediction of performance and emission characteristics of a variable compression ratio CI engine using WCO as a biodiesel at different injection timings, *Applied Energy* 88: 2344–2354.
- [19]. Yahya N Y, Ngadi N, Jusoh M, Halim N A A (2016) Characterization and parametric study of mesoporous calcium titanate catalyst for transesterification of waste cooking oil into biodiesel, *Energy Convers Manage* 129: 275–83.
- [20]. Iranian National Standardization Organization No 14766. Naturally flavored edible oil by infusion Specifications and Test Methods, Iran: INSO; 2012.
- [21]. Amini Niaki R, Ghazanfari A (2013) Comparison of fuel and emission properties of petro diesel and sunflower biodiesel prepared by optimized production variables *Fuel* 109: 384–388.
- [22]. Abbaszadeh Maivan A, Designing, (2011) Construction and evaluation of biodiesel purification system, Tarbiat Modarres University; Tehran.
- [23]. Chen L, Tianzhong L, Wei Z, Xiaolin C, Junfeng W (2012) Biodiesel production from algae oil high in free fatty acids by two-step catalytic conversion, *Bioresource Technology* 111: 208–214.
- [24]. Silitonga A S, Ong H C, Mahlia T M I, Masjuki H H, Chong W T (2013) Characterization and production of Ceibapentandra biodiesel and its blends, *Journal of Fuel* 108: 855–858.
- [25]. Heravi H M, Hosseini S B, Farash F, Bamoharram J B (2015) The effect of various vegetable oils on pollutant emissions of biodiesel blends with gasoil in a furnace, *Thermal Science* 19: 1977–1984.
- [26]. How H G, Masjuki H H, Kalam M A, Teoh Y H (2014) An investigation of the engine performance, emissions and combustion characteristics of coconut biodiesel in a high-pressure common-rail diesel engine, *Journal of Energy* 69: 749–759.
- [27]. Kesić Ž, Lukić I, Zdujić M, Jovalekić Č, Liu H, Skala D (2015) Mechanochemical synthesis of CaO·ZnO·K₂CO₃ catalyst: characterization and activity for methanolysis of sunflower oil, *Chemical Industry and Chemical Engineering Quarterly* 21: 1–12.

Petroleum Research

Petroleum Research 2019 (August-September), Vol. 30, No. 112, 19-21

DOI: 10.22078/pr.2020.4108.2862

Production and Investigation of Properties of Biodiesel Produced from Used Oil Catalyzed by Barium Ferrite Loading by Potassium Hydroxide

Zahra Salimi and Seyed Ali Hosseini*

Department of Applied Chemistry, Faculty of Basic Science and Chemistry, Urmia University, Iran

a.hosseini@urmia.ac.ir

DOI: 10.22078/pr.2020.4108.2862

Received: March/16/2020

Accepted: June/22/2020

Introduction

Nowadays, the energy supplement is one of the main challenges in the world. The most consumption of fossil fuels is in internal combustion- vehicle. The increase in fossil fuels and environmental awareness caused to search new and alternative fuels. Biodiesel is a renewable, biodegradable fuel manufactured domestically from vegetable oils, animal fats, or recycled restaurant grease. Furthermore, biodiesel meets both the biomass-based diesel and overall advanced biofuel requirement of the Renewable Fuel Standard (RFS). Renewable diesel, also called “green diesel,” is distinct from biodiesel [1,2]. Biodiesel is a liquid fuel often referred to as B100 or neat biodiesel in its pure, unblended form. Like petroleum diesel, biodiesel is used to fuel compression-ignition engines. See the table for biodiesel's physical characteristics. Biodiesel performance in cold weather depends on the blend of biodiesel, the feedstock, and the petroleum diesel characteristics. In general, blends with smaller percentages of biodiesel perform better in cold temperatures. Typically, in cold weather, regular No. 2 diesel and B5 perform the same as each other approximately. Both biodiesel and No. 2 diesel have some compounds that crystallize in very cold temperatures. In winter weather, fuel blenders and suppliers combat crystallization by adding a cold flow improver. For the best cold weather performance, users should work with their fuel provider to ensure that the

blend is appropriate [3-5]. The most common way to biodiesel production is through the transesterification reaction between a lipid source (edible oils, animal fats and waste cooking oils) and an alcohol, mostly methanol in the presence of a homogeneous catalyst to form esters and glycerol [6-7]. The aim of this study was to develop a magnetic KOH/BaFe₂O₄ catalyst for biodiesel production from waste edible oils.

Experimental Procedure

Synthesis of BaFe₂O₄ nanoparticles

BaFeO₃ nanoparticles were prepared by a convenient co-precipitation method. For a typical preparation of BaFe₂O₄, 0.05 M of Ba (NO₃)₂ and 0.1 M of Fe (NO₃)₃.9H₂O were dissolved in a mixture 100 ml of deionized water in a 500 mL beaker under magnetic stirring at room temperature. Afterwards, to precisely control the chemical precipitation process, the pH level was kept constant through the synchronized dropping of ammonia (2.5 M) and nitrate solution under magnetic stirring at room temperature for 4 hours. Subsequently, the suspension was washed with distilled water followed by CH₃OOH (acetic acid) to remove unreacted products, and the pH filtrate was reduced to 7.4. Finally, the powders were dried in hot air oven at 100 °C for 5 h and calcined at 550 °C for 1 h.

Synthesis of Magnetic Solid Base Catalyst

Briefly, 0.05 mol Barium nitrate and 0.1 mol of bismuth ferrite was dissolved in 25 ml of deionized water under a content stirring condition at room temperature for 45 min. Subsequently, the KOH solution was added drop-wise into the above solution, until there was the formation of precipitation during which, the pH was adjusted at 9.3. The mixtures were stirred for 1 h at room temperature. After ageing, the magnetic material was filtered and washed twice with distilled water. Finally, the rinsed powder was dried at 50 °C for 3 h and calcined at 600 for 2 h.

Transesterification Reaction

Commercial canola oil was obtained from a food store. The fatty acid composition of canola oil includes palmitic acid, palmitoleic acid, stearic acid, oleic acid, linoleic acid, linolenic acid, and erucic acid. The canola oil used for biodiesel exhibited the acid value < 0.086 mg KOH/g and water content < 0.011 wt.%. The acid value (AV) was determined based on a titration in ethanol using phenolphthalein as an indicator.

The prepared catalyst was applied to the transesterification reaction. Transesterification of canola oil was performed in a 250 ml three-neck round bottom flask immersed in an oil bath equipped with water-cooled reflux condenser, a magnetic stirrer and a temperature-controlled for the required time with constant stirring (600 rpm). The effect of reaction parameters on the transesterification reaction of canola oil was studied. The investigated reaction parameters and their range were methanol to canola oil molar ratio (9:1, 12:1, 15:1 and 18:1), temperature reaction (50, 55, 60, 65 and 70 °C), and catalyst amount of the oil weight (1,2, 3, 4 and 5 wt.%). When studying the effect of a parameter, the other parameters were kept constant at their optimum value. Actually, the process parameters were optimized by one at a time method. After the reaction was completed, the catalyst was separated by an external magnet, and the excess of methanol was removed from the upper liquid phase (the lower phase is glycerin) using rotary evaporation completely. Eventually, the reaction products were washed with distilled water for removal of the formed glycerin and the organic phase (methyl ester) was separated by decantation and dried with anhydrous MgSO₄.

Product Analysis

The conversion of canola oil to biodiesel was determined using ¹H Nuclear Magnetic Resonance (¹H-NMR) analysis in CDCl₃ using TMS as an internal standard [6].

Results and Discussion

The characteristic analysis of the KOH/BaFe₂O₄

catalyst was done by FTIR analysis. The VSM analysis approved the magnetic property of the catalyst (Ms 27.63 emu.g⁻¹). The basicity of the catalyst was determined using Hammett method. The oil conversion on KOH/BaFe₂O₄ and BaFe₂O₄ were 93.53 and 82.01 respectively, indicating that KOH/BaFe₂O₄ is more active than BaFe₂O₄ for biodiesel production. In addition, the structure of produced biodiesel was investigated by H-NMR. The peak at 3.62 ppm is a characteristic peak of biodiesels with is observed at H-NMR pattern of the sample. The peak at 0.9-3 ppm indicates the presence of methylene and the terminal methyl of hydrocarbons. The peak around 3.5-4.5 indicates the protons attached to aliphatic carbons. The physical properties of the produced biodiesel is presented at Table 1.

Table 1 The physical properties of biodiesel.

Parameter	Value
Density	0.879 g.cm ⁻³
Viscosity	0.865 mm ² .s ⁻¹
Pour point	-8 °C
Cloud point	-5 °C

The engine performance with different ratios of biodiesel/ diesel indicated that the best performance is observed at B20 in that the CO emission is 63% of that of emitted from diesel fuel.

Conclusions

The production of biodiesel from wasted edible oil was successfully done by transesterification method at the presence of KOH/BaFe₂O₄. The magnetic property of the catalyst allowed to separate the catalyst easily. The using of waste edible oil as a cheap feedstock reduced the biodiesel cost. The engine performance of M8/1 engine was evaluated with different ratio of diesel / biodiesel. Finally, it was concluded that the B20 resulted the performance with the least CO and UHC pollutions. Furthermore, it could be a promising replacement for diesel fuels.

Nomenclatures

FT-IR: Fourier transforms infrared

VSM: Vibrating sample magnetometer

References

- Lin, L, Cunshan Zh, Vittayapadung S, Xiangqian, Sh, Mingdong D (2011) Opportunities and challenges for biodiesel fuel, Appl. Energy, 88. 1020-1031.
- Shadidi B, Yusaf T, Alizadeh H H A, Ghobadian B (2014) Experimental investigation of the tractor engine performance using diesohol fuel, Appl. Energy 114, 874–879.
- Leung D Y C (2001) Development of a clean

- biodiesel fuel in Hong Kong using recycled oil,"Water, Air, and Soil Pollution, 130, 277–282.
- 4. Silitonga A S, Ong H C, Mahlia T M I, Masjuki H H, Chong W T (2013) Characterization and production of Ceibapentandra biodiesel and its blends, Fuel 108, 855–858.
  - 5. Heravi H M, Hosseini S B, Farash F, Bamoharram J B (2015) The Effect of various vegetable oils on pollutant emissions of biodiesel blends with gas-oil in a furnace, Thermal Sci, 19, 1977-1984.
  - 6. Salimi Z, Hosseini S A (2019) Study and optimization of conditions of biodiesel production from edible oils using $ZnO/BiFeO_3$ nanomagnetic catalyst, Fuel 239, 1204-1212.
  - 7. How H G, Masjuki H H Kalam M A, Teoh Y H (2014) An investigation of the engine performance, emissions and combustion characteristics of coconut biodiesel in a high-pressure common-rail diesel engine. Energy 69, 749-759.